

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bt.I.1450/2019/4.

A határozat szintje: törvényességi jogorvoslat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Domonyai Alexa, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2020. március 10.

Az ügy tárgya: külföldi ítélet érvényének elismerése

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 32.Bpk.800/2014/6., végzés, tárgyaláson kívül,
2014. december 9.

Az indítvány előterjesztője: legfőbb ügyész

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A külföldi ítélet érvényének elismerése miatt folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványt elbírálvá megállapítja, hogy a Fővárosi Törvényszék 32.Bpk.800/2014/6. számú végzése törvénysértő, ezért azt hatályon kívül helyezi és a terhelttel szemben indult eljárást megszünteti.

Elrendeli az alapeljárásban felmerült bűnügyi költség címén megfizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor kamatával együtt történő visszatérítését a terhelt részére.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

- [1] **I.** A Német Szövetségi Köztársaság területén eljáró Rosenheimi Járásbíróság a 2008. március 5. napján kelt és a Traunsteini Törvényszék 4 Ns 150 Js 13693/07. számú határozatával 2008. július 17. napján jogerőre emelkedett 6 Ls 150 Js 13693/07. számú ítéletével a magyar állampolgár terheltet a német Büntető Törvénykönyvbe ütköző, kábítószer tiltott kereskedelmének bűncselekménye miatt 3 év 4 hónap szabadságvesztésre ítélte, melybe a terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, továbbá kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] A Fővárosi Bíróság a 2009. szeptember 25. napján meghozott - és a Fővárosi Ítéltábla 5.Bkf.10.313/2010/3. számú végzése folytán 2010. április 16. napján jogerős - 21.Bk.1335/2008/6. számú végzésével a Rosenheimi Járásbíróság és a Traunsteini Tartományi Bíróság fenti ítéletét

kábítószerrel visszaélés büntette [Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt kiszabott 3 (három) év 4 (négy) hónap fegyházbüntetésként ismerte el. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte, valamint a terheltet 10.000 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

- [3] A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya 2014. május 16-án érkezett átiratában ugyanezen külföldi ítélet elismerése érdekében ismételten megküldte az iratokat a Fővárosi Törvényszéknek.
- [4] A Fővárosi Törvényszék a 2014. december 9. napján meghozott 32.Bpk.800/2014/6. számú végzésében a Rosenheimi Járásbíróság 2008. március 5. napján kelt és a Traunsteini Törvényszék 4 Ns 150 Js 13693/07. számú határozatával 2008. július 17-én jogerőre emelkedett 6 Ls 150 Js 13693/07. számú ítéletének érvényét a terhelttel szemben kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés és (3) bekezdés] miatt kiszabott 3 év 4 hónap szabadságvesztés büntetésként ismételten elismerte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház és a terhelte a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, továbbá kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült 60.110 forint bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.
- [5] A Fővárosi Törvényszék végzése 2015. február 6. napján jogerőre emelkedett.
- [6] **II.** A Fővárosi Törvényszék 2015. február 6. napján jogerős 32.Bpk.800/2014/6. számú végzése ellen a legfőbb ügyész jogorvoslati indítványt terjesztett elő.
- [7] Abban arra hivatkozott, hogy a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban Nbjt.) - a Fővárosi Törvényszék végzésének meghozatalakor hatályos - 47. § (3) bekezdése szerint, ha a magyar bíróság a külföldi ítélet érvényét elismerte, úgy kell tekinteni, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírálta.
- [8] Az Nbjt. 10. §-a szerint eltérő rendelkezés hiányában a Btk.-t és a Be.-t a nemzetközi jogsegély forgalomban is alkalmazni kell.
- [9] A végzés meghozatala idején hatályban volt büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 6. § (3) bekezdés d) pontja szerint büntetőeljárás nem indítható, illetve a megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, ha a terhelte cselekményét már jogerősen elbírálták, kivéve a rendkívüli jogorvoslati eljárások és egyes különleges eljárások esetét.
- [10] Ezért - a hivatkozott rendelkezésekre figyelemmel - azt követően, hogy a Fővárosi Bíróság 21.Bk.1335/2008/6. számú végzésével a terhelte cselekményét jogerősen elbírálta, vele szemben ugyanazon cselekmény miatt büntetőeljárás - rendkívüli jogorvoslati eljárások, illetve különleges eljárások kivételével - nem volt indítható.
- [11] Mindezek alapján megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék 2014. december 9. napján kelt és 2015. február 6. napján jogerős 32.Bpk.800/2014/6. számú végzésével törvényt sértett, amikor a külföldi ítélet érvényét újból elismerte.
- [12] A törvénysértő, jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható. A külföldi ítélet érvényének elismerése tárgyában hozott határozat nem ügydöntő, így a törvénysértés a Be. 637. § (1) bekezdés b) pontjára alapított perújítási eljárásban nem orvosolható. Indítványozta ezért, hogy a Kúria a Be. 669. § (1) bekezdése alapján a törvénysértést állapítsa meg, a megtámadott határozatot helyezze hatályon kívül, és a terhelttel szemben indult eljárást szüntesse meg (BF.1273/2019/3. szám).
- [13] A Kúria a Be. 668. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.
- [14] A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen a jogorvoslati indítványában foglaltakat fenntartotta, s azzal megegyező indítványt terjesztett elő. Indítványozta, hogy a Fővárosi Törvényszék 32.Bpk.800/2014/6. számú végzését a Kúria helyezze hatályon kívül és az eljárást a terhelttel szemben a Be. 4. § (3) bekezdésében írt okból szüntesse meg.
- [15] A védő a nyilvános ülésen az ügyészség indítványában foglaltakkal egyezően a törvénysértés orvoslását indítványozta, hivatkozással arra, hogy a terhelte a büntetést Németországban letöltötte, 2011-ben Magyarországra költözött, az újabb elismerés mindennapi életét, így az ügyvezetése alatt

álló cég működését is hátrányosan befolyásolja. Ezért kérte a támadott végzés hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését.

- [16] **III.** A legfőbb ügyész törvényességi jogorvoslati indítványa alapos.
- [17] A Be. 667. § (1) bekezdése szerint a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be a bíróság törvénysértő jogerős ügydöntő határozata és végleges, nem ügydöntő végzése ellen.
- [18] A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat esetén a XC. Fejezet (felülvizsgálati eljárás) rendelkezéseit az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni (Be. 666. §).
- [19] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt - a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel - a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. E rendelkezés irányadó a törvényességi jogorvoslati eljárásban is.
- [20] A törvénysértő, jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható. A külföldi ítélet érvényének elismerése tárgyában hozott határozat nem ügydöntő, így a törvénysértés a Be. 637. § (1) bekezdés b) pontjára alapított perújítási eljárásban nem orvosolható.
- [21] A Be. 648. §-a szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye; ügydöntőnek az első fokon meghozott határozatok közül a Be. 456. § (1) bekezdése szerint a vádlottat bűnösnek kimondó vagy felmentő ítélet, az eljárást megszüntető végzés, továbbá a Be. 739. § (2) bekezdésére figyelemmel a büntető végzés tekintendő.
- [22] Miután a megtámadott határozat nem ebbe a körbe tartozik, a törvénysértés csak a Be. 667. § (1) bekezdése szerinti rendkívüli jogorvoslattal orvosolható.
- [23] Miután a törvényesség érdekében kezdeményezett rendkívüli jogorvoslati eljárás feltételei fennállnak, az eljárást a Kúria lefolytatta.
- [24] Ennek során a jogorvoslati indítványt alaposnak találta.
- [25] A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (Nbjt.) 47. § (1) bekezdése szerint akkor, ha a magyar bíróság a külföldi ítélet érvényét elismerte, azt úgy kell tekinteni, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírált.
- [26] Az Nbjt. 10. §-a szerint - eltérő rendelkezés hiányában - a büntető törvénykönyvet és a büntetőeljárás törvényt alkalmazni kell.
- [27] A Be. 4. § (3) bekezdés szerint pedig büntetőeljárás nem indítható, illetve a megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, ha a terhelt cselekményét már jogerősen elbírálták, kivéve a rendkívüli jogorvoslati eljárások és egyes különleges eljárások esetét.
- [28] Ezzel egyező rendelkezést tartalmazott a törvényességi jogorvoslattal támadott végzés meghozatala időpontjában hatályban volt büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 6. § (3) bekezdés d) pontja is.
- [29] Miután a Rosenheimi Járásbíróság ítéletének érvényét a Fővárosi Bíróság a 21.Bk.1335/2008/6. számú, 2009. szeptember 25. napján kelt és a Fővárosi Ítéletábra 5.Bkf.10.313/2010/3. számú határozatával 2010. április 16. napján jogerős végzésében már korábban elismerte, az a Be. 4. § (3) bekezdés szerint res iudicata-t teremtett. A külföldi ítélet érvényének elismerése nem tartozik a kivételt képező eljárások egyikébe sem, ezért újabb elismerésnek nem volt helye; a megtámadott határozat törvénysértő.
- [30] A Fővárosi Törvényszék újabb elismerő határozata (32.Bpk.800/2014/6. szám) 2015. február 6. napján emelkedett jogerőre.
- [31] A jogerőre emelkedés időpontjában az Nbjt. 48. § (1) bekezdése a külföldi ítélet elismeréséről szóló végzést nem tekintette ügydöntőnek, ugyanakkor az Nbjt. - 2018. július 1. napjától a 2017. évi CXCVII. törvény 67. §-ával módosított - a 48. § (1) bekezdése már azt tartalmazza, hogy a bíróság ügydöntő végzéssel dönt a külföldi ítélet elismeréséről, továbbá a szabadságvesztés végrehajtásának átvételére irányuló eljárás kapcsán a törvény visszautal az elismerő, jogerős ügydöntő végzésre [Nbjt. 51. § (2) bekezdés]. Az ügydöntő kifejezés szerepel a 2018. július 1. napjától a 2017. évi CXCVII. törvény 64. § (2) bekezdésével módosított Nbjt. 46. § (3) bekezdésében is, mely szerint a

bíróság ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

- [32] A hivatkozott módosítás törvényességi jogorvoslati eljárásban vizsgálandó eljárásjogi jelentősége az, hogy amennyiben a külföldi ítéletet elismerő végzést ügydöntő végzésnek lehetne tekinteni, ellene a Be. 637. § (1) bekezdés b) pontja alapján - res iudicata okán - perújításnak lenne helye.
- [33] A bíróság jogerős ügydöntő határozata végleges, mindenkire kötelező döntést tartalmaz a vádról, illetve a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi jogkövetkezményekről vagy ezek hiányáról. Az ügydöntő határozat a jogerőre emelkedését követően kizárólag rendkívüli jogorvoslattal vagy különleges eljárás eredményeként változtatható meg [Be. 456. § (1) bekezdés].
- [34] Az 1998. évi XIX. törvény 257. § (1) bekezdése ugyanilyen rendelkezést tartalmazott.
- [35] Az ítélkezési gyakorlat is egységes abban, hogy ügydöntőnek azok a határozatok tekintendők, amelyben a bíróság a Be. vonatkozó szabályai szerint lefolytatott bírósági eljárást követően a vádról határoz, az ügy érdemében hoz mindenkivel szemben kötelező érvényű, a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító vagy őt felmentő ítéletet, illetve eljárást megszüntető végzést (EBH 2004.1016.).
- [36] A külföldi bíróság a terhelt ellen emelt vádról döntött, büntetőjogi felelősségét a külföldi büntetőeljárási szabályok szerint folytatott bizonyítás eredményeként megállapított tényállás alapján határozott a külföldi anyagi jogi szabályok alkalmazásával a terhelt büntetőjogi felelősségéről és a terhelttel szemben alkalmazandó joghátrányról. Nem kétséges, hogy a külföldi bíróság határozata az Nbjt. 48. § (1) bekezdése és a Be. 456. § (1) bekezdése szerint is ügydöntő.
- [37] A külföldi ítélet elismerése ugyanakkor - annak ellenére, hogy az az Nbjt. 47. § (3) bekezdése szerint úgy tekintendő, hogy a cselekményt a magyar bíróság jogerősen elbírálta - nem eljárásjogi értelemben vett elbírálást, azaz vádról való döntést, a büntetőjogi felelősség megállapítását és joghátrány meghatározását jelenti, hanem a külföldi ítélet magyar jogrendszerbe történő olyan „adaptálását” eredményezi, amely tényleges anyagi jogerővel nem bír, hiszen az a külföldi ítélet sajátja.
- [38] Az Nbjt. 48. § (1) bekezdése azt is tartalmazza, hogy a bíróságot határozatának meghozatalánál köti a külföldi bíróság által megállapított tényállás. E rendelkezés alapján is egyértelmű, hogy a terhelt cselekményét ekként a külföldi bíróság bírálja el, a magyar bíróság nem eltérő tényállás alapján dönt a vádról, a büntetőjogi felelősségről, valamint a jogkövetkezményekről, hanem az csupán a jogalkalmazás technikai, adminisztrációs határozata a külföldi ítélet magyar jogrendszerrel történő egyeztetése érdekében.
- [39] Következésképpen a módosított törvényi rendelkezések hivatkozott szóhasználata mellett is kétségtelen az, hogy a külföldi ítélet elismerése eljárásjogi értelemben nem ügydöntő határozat, ellene sem felülvizsgálatnak - mely a jogi hibák orvoslására szolgál - sem perújításnak - mely a ténybeli javítást célozza - nincs helye; az eddigi jogalkalmazási gyakorlat megváltoztatására az időközben bekövetkezett törvénymódosítás ellenére sincs ok.
- [40] Mindebből következően a Kúria álláspontja szerint ügydöntőnek az a határozat minősül - a perújítás és a felülvizsgálat szempontjából -, amely mindenben megfelel a Be. 456. § (1) bekezdésében meghatározott ismérveknek, vagyis a vádról, a terhelt büntetőjogi felelősségéről, a büntetőjogi következményekről, vagy ezek hiányáról dönt.
- [41] Ilyen döntést pedig a külföldi bíróság hozott, azaz a külföldi ítélet bír tényleges anyagi jogerővel.
- [42] A teljesség kedvéért utalni kell arra is, hogy a perújításnak a Be. 637. § (1) bekezdés b) pontja szerint akkor van helye, ha „ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ügydöntő határozatot hoztak”. A cselekményt azonban a külföldi bíróság bírálta el egyszer. Ilyenre a külföldi ítélet érvényének elismerésére irányuló eljárásban nem kerülhet sor.
- [43] Mindezekre figyelemmel a támadott határozat törvénysértő jellegének megállapítására és a törvénysértés orvoslására csak a Be. XCII. Fejezete szerinti eljárásban kerülhet sor, mivel a döntés meghozatala és az arra irányuló eljárás - a törvényi feltételek hiányában - sem a perújítás, sem a felülvizsgálat feltételrendszerébe nem illeszkedik. Ezek két utóbbi rendkívüli jogorvoslati eljárásra

csak a rájuk nézve meghatározott konkrét törvényi okok fennállta esetén kerülhet sor.

- [44] Erre figyelemmel - miután a Rosenheimi Járásbíróság, illetve a Traunsteini Törvényszék ítéletének érvényét a Fővárosi Törvényszék már korábban elismerte -, az újabb elismerésnek nem volt helye; a megtámadott határozat törvénysértő.
- [45] A Kúria ezért a Be. 669. § (1) bekezdés szerint a legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványát alaposnak találta és megállapította, hogy a megtámadott határozat törvénysértő, azt - a Be. 669. § (2) bekezdése szerint, a Be. 4. § (3) bekezdésére figyelemmel - hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.
- [46] A Kúria az alapeljárásban felmerült bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor kamatával együtt a terheltnek a Be. 856. § (1) bekezdése alapján visszatérítését rendelte el.
- [47] Az ítélet elleni fellebbezés a Be. 653. § (1) bekezdésére és a 458. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárt.

Budapest, 2020. március 10.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróság tisztviselő